

DNES / PÁTEK 5. ČERVNA

10:30 Divadlo Petra Bezruče
Osiřelý západ / Divadlo Petra Bezruče

14:30 Důl Hlubina
Násilí v umění / diskuze

16:30 Důl Hlubina – Vršek
Animal Exitus / Spitfire Company

18:00 Divadlo Petra Bezruče
Leni / Divadlo v Řeznické

18:30 Důl Hlubina – Heliqonka
Audience / Divadlo Petra Bezruče

19:00 Důl Hlubina – Biograf
Klub rváčů / r. David Fincher; 1999 / film

20:00 Důl Hlubina – Koupelny
One Step Before the Fall
Spitfire Company

21:30 Důl Hlubina – Divadelní sál
Sniper's Lake
Spitfire Company

22:30 Důl Hlubina – Heliqonka
Stand'artní kabaret / VOSTO5

ZÍTRA / SOBOTA 6. ČERVNA

13:00 Důl Hlubina – Vršek
Hodní chlapi / 11:55

15:00 Svět techniky – Divadlo vědy
Hus až do konce
Spolek Omnimusa a Divadlo Mana

16:30 Důl Hlubina – Koupelny
Vyhánění Gerty Schnirch
HaDivadlo

19:00 Důl Hlubina – Biograf
Mechanický pomeranč
r: S. Kubrick; 1971 / film

20:00 Důl Hlubina – Vršek
Regulace intimity / 11:55

22:00 Důl Hlubina – Pod věží
Možná že odcházíme
Švandovo divadlo

23:30 Důl Hlubina
Na vlnách těreminu / koncert

Z pátečního programu

*Do hlubiny padati
– študáckou duši si zachovati.*

*Hlubinou klidně plouti
– dávej na sebe pozor, bo spadneš do díry.*

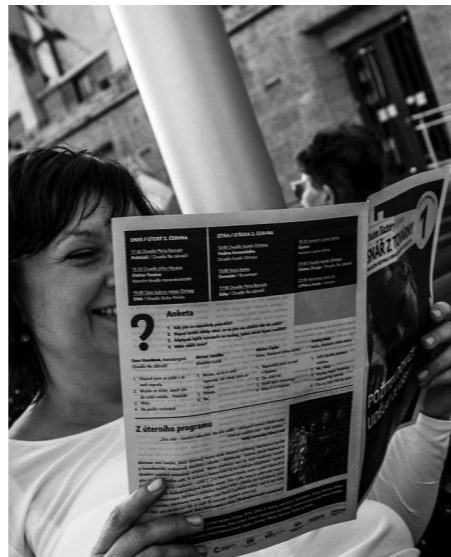
Velký ostravský lidový snář

Riefenstahlová měla k dispozici všechny prostředky, jaké si dokumentarista může přát. (...) S třiceti rozmístěnými kamerami a s týmem sto dvaceti techniků Riefenstahlová geniálně splnila svůj norimberský úkol – oslavit moc nacistického státu a utužit jeho sevření německých srdcí a myslí – s dech beroucí obrazností v efektně zlověstné epické podobě vytvořila neblaze proslulé mistrovské dílo, které je považováno za nejsilnější propagandistický film, jaký kdy byl natočen.

**1001 filmů, které musíte vidět,
než umřete: Triumf vůle 1934**

Dokonce jsem byl jednou obviněn, že oproti hrdinskému, statečnému a čistému Vaňkovi straním tomu pobudovi sládkovi. On je odborník. On je dobrý přes pivo, sice krade, sice žije ten svůj občanský život, a co? Vždyť to je taky člověk, kterej má nějaký druh svědomí. On ví, že to praskání, které na něm chtějí, je nečistý. On se s tím prostě jenom blbě vyrovnává. To je potřeba přijmout s úctou. Ten člověk se snaží, i když pak vynadá intelektuálům a pošle je všechny do hajzlu. Ale on je nešťastník, tragikomická postava, ne komicák. Když ji někdo pojme jako idiota, kterej prostě jen chlastá, tak se to míjí s Havlovým zájmem. Vašek vždycky zdůrazňoval, aspoň při našich rozhovorech, že se všemi svými figurami sympatizuje, že všem svým figurám rozumí a nechce jim ubližovat.

**Andrej Krob, z rozhovoru pro zpravodaj
Tsunami 2013**

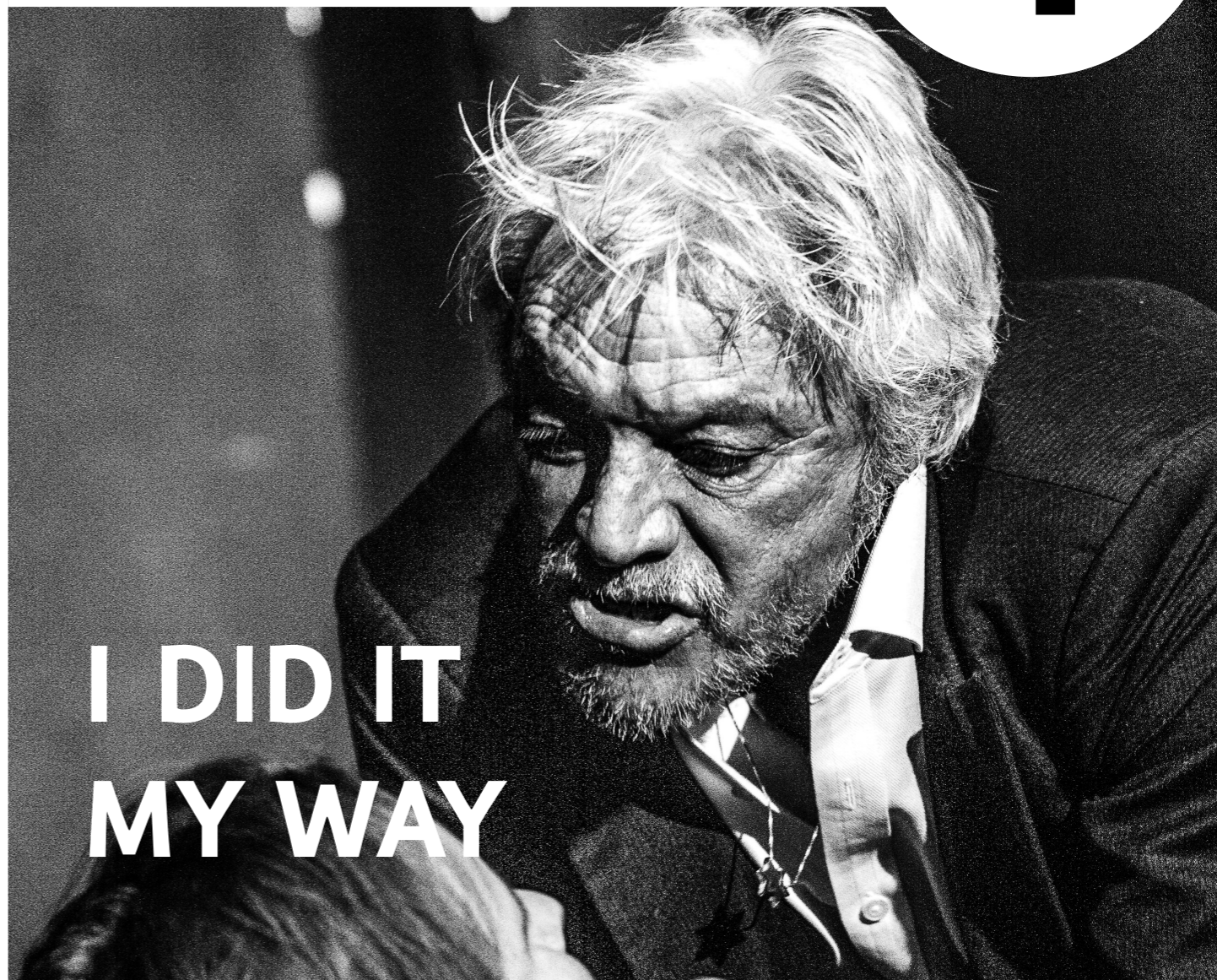
Dream Factory OSTRAVA

SNÁŘ Z TOVÁRNY

MAGAZÍN FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA 2015

PÁTEK 5. ČERVNA 2015

4

Je cosi, co je na inscenaci Bratrů Karamazovův Činoherního klubu v režii Martina Čičváka bolestně krásné. Držící se klubové tradice hereckého divadla vypráví tato československá inscenace příběh o lidech ve světě, který ztratil hodnoty. Dramaturgický výklad vnitřní motivace postav je přítom pro tvůrce absolutní prioritou. Režisér Čičvák s dramaturgem Martinem Kubranem evidentně vycházeli z dramaturgie Evalda Schorma. V žádném případě však nedochází k její dehonestaci,

provedeným úpravám se totiž nevzpírá. Zazní z ní téměř všechny repliky, ale v takovém pořadí a s takovými úpravami, jež se tvůrcům hodí do vlastního výkladu díla. Jejich koncepce zajišťuje, že určitými logistickými detaily, jako například, jak se mohli slovenskému otci narodit čtyři česky hovořící synové, se není třeba zabývat, protože se stávají zcela vnější záležitostí.

Ústřední melodie, Sinatrova bílanční píseň, v níž se zpívá: „I did it my way“, se tak nemusí týkat pouze situace

a jednání starého Karamazova, ale rámuje celkové pojetí. Střízlivá výprava i nenásilné aktualizace slouží k akcentaci toho, po čem všechny postavy tak urputně touží, a to je smíření.

I přístupy jednotlivých figur jsou v této inscenaci o něco laskavější, než bychom očekávali. Snaha o smířlivost je patrná už od samého začátku. Tvůrci kladou důraz na osamělost, nikoli zatvřelost a urputnost. Starý Karamazov v brilantním podání Juraje Kukury se pře-

Snář z továrny – magazín festivalu Dream Factory Ostrava 2015. Pátek 5. června, číslo čtvrté. Šéfredaktorka Tereza Hýsková. Editor Martin Macháček. Redakce Otto Linhart. Spolupracovníci redakce Pavla Bergmannová, Veronika Dombrovská, Ivan Motýl. Grafická úprava Lukáš Horký. Fotografie Lukáš Horký a Jan Freis. Kontakt tereza.h.keys@gmail.com. Zpravodaj vydává festival Dream Factory Ostrava. Ředitel festivalu Tomáš Suchánek.

devším bojí. Pokud pláče, nepláče pro získání sympatií, ale jednoduše z toho důvodu, že se nikdo z jeho synů nedívá, a pokud ano, pak jej to nezajímá. Režisérovi stačí jediný obraz s dřevým trámem ze suchého záchodu, aby zdůraznil, že starý Karamazov je beznadějně po krk ve sr**kách. Těsně předtím, než sdělí Grušenka Kateřině, že jí ruku nazpátek nepolíbí, dotkne se smířlivě

jejího ramene a až Kateřinina odmítavá reakce vede Grušenku k ofenzivě.

Herecké obsazení je sázkou na jistotu. Všichni přítomní herci odpovídají charakterovým typům, do nichž je tvůrci obsadili. Rozpovídá se do detailů o hereckých výkonech by skončilo výčtem superlativ, který by nutně začínal u Juraje Kukury. Za povšimnutí stojí Matěj Dadák

Rozkoš lehká, hladká a především tvrdá

Když nestačí ani hutné, mnohovrstevnaté ostravské snění, je potřeba se vydat s nějakým silnějším stimulantem (logicky se nabízí otázka, zda může být ještě něco víc stimulující než Ostrava). V každém hotelovém lobby, kavárně, čekárně i pekárně je přístup k bezdrátovému internetu, který otevírá bránu ke stovkám hodin rozkoše...

Rozkošnickou linku třetího dne festivalu tvořila dvojice inscenací Oblovka a 8GB tvrdého porna. V souvislosti s oběma mi vyvstává na mysli celovečerní film významného, nedávno zesnulého rakouského dokumentaristy Michaela Glawoggera

Nacktschnecken, ve kterém se partička vyhořelých intelektuálů rozhodne, že natočí na venkově porno a skončí u velmi netradiční praxi: nechá po sobě lézt šneky.

Damácká Oblovka je velký svéráz přinášející subtilní rozkoš. Klára Hutečková vytvořila minimalistický obraz bezčasí z romantické pohlednice, jehož dominantou je zástup šneků všech velikostí. Proč tak učinila, není jasné, ale v Oblovce udržuje diváka v bizarním napětí, očekávání, že jim smysl všeho konání herci alespoň někde rychle vysvětlí. Čirý slovní dadaismus zastydělých milostných vzplanutí režisérka doplňuje

v roli Smerďakova. Smerďakov zdánlivě vyrovnaný a především elegantní je opravdu něčím, na co divák není zvyklý. Jeho scénu u klavíru s Ivanem (Honza Hájek) považují po zhlédnutí ostravské reprízy za nejlepší v celé inscenaci vůbec. Igor Orozovič v roli Aljoši je snad nejvíce pochybujičím knězem, jakého by bylo možno najít. A nenávist a zloba, kterou sebou nosí, v mnoha momentech převyšuje ostatní bratry. Ne nadarmo se stane, že když s ďáblem ztotožněný starý Karamazov na úplném konci říká: „Otcovrahu!“, míří očima právě na Aljošu.

V závěru, v němž dochází asi k největšímu odklonu od Schormovy dramatisace, nenastane žádné vzkříšení a je jasné, že nesmrtnost není. I Míta (Martin Finger) nakonec osloví svého otce vlídně a Líza (Ivanka Uhlířová) tančí piruety na vlastních chodidlech. Stačí krátké zamyšlení, aby člověk zjistil, že se jednalo o nejoptimističtější Bratry Karamazovy, které si dosud uměl představit. A to v tom nejlepším smyslu slova, bez momentu trapnosti.

Otto Linhart

volnou choreografií s desítkami suchozemských plžů druhu oblovka. Mimoděk se plazí po jevišti, komplikují pohyb a divákům se tají dech, když herci prochází kolem ulit. Oblovka je příjemná hodinová metafyzická meditace, v níž jsou si tvůrci jasně vědomi, že nedělají „velké umění“. Všechno vyznívá lehce a trochu perverzně. To máme při ostravských divadelních žních rádi.

Druhou inscenací, která tematizovala touhu i její nedotknutelnost, bylo 8GB tvrdého porna. Declan Greene v textu s jemností i citem rozkrývá na vzájemném poznávání dvou osamělých lidí křehkost vztahu i nedobytnost mety zvané intimita. Anna Polívková se s Petrem Vaňkem rozkošnický oťukávají, nabourávají svoje rituály, ozvláštěňují všednost životů a zjišťují limity svých komunikačních schopností. Inscenace sice nepatří k perlám intelektuálního repertoáru, ale ve výsledku je stejně depresivní jako nejjeden myšlenkově vrstevnatý opus. 8GB tvrdého porna připomínalo bezručácký Můj romantický příběh, který obdobným způsobem spojuje banality do něčeho hlubšího.

Martin Macháček

Podobného tématu se dotýká Vyhnaní Ger-ty Schnirch brněnského HaDivadla nebo Havelkova a Tománkova Dechovka. Jak to, že to téma začíná rezonovat až teď?

Smíření je sice už šest let stará hra, ale možná tady probíhá stejný proces jako v německém divadle v oněch 60. letech, jen později, teprve teď se začínáme ptát... Pořád máme kostlivce ve skříni. Při poslední prezidentské volbě bylo například velmi nechutné, když se začalo řešit, kdo je Čech a kdo Němec. Odvoláváme

se na Benešovy dekry, které jsou v podstatě zločinné. A letos se potřeba reflexe ještě vynořila v souvislosti s válečným výročím.

Jak silný je u nás fenomén popírání holocaustu?

Myslím, že nijak zvlášť. Náš problém je jiný. Dodnes jsme se například nezabývali mentalitou obyčejného protektorátního občana, který se nestaral, co se stalo s jeho mizejícími spoluobčany. Nemáme pojmenované, jak

jsme se chovali. Příběh Ostravy je v tomto úchvatný: místní židovský hřbitov byl zrušen v roce 1988 a dneska je na jeho místě sad Milady Horákové, nicméně ti mrtví tam leží. A nic je nepřipomíná. V Ostravě bylo šest synagog a nikdo po nich nevzdychne. Ale to není jen Ostrava. Pro Židy tady nikdo nebrečí. To je náš problém: reflexe, jak jsme se v dějinách chovali.

Tereza Hýsková, Otto Linhart

Pivo v divadle a ubití Němci za divadlem

Ostravský chorobopis č. III.

Pivo do ostravských divadel patří už více než sto let. A nejen díky Havlově Audienci (dnes v 18:30 v Heligonce), ale i díky ostravským Němcům, kteří si postavili divadlo na dnešním Smetanově náměstí. Podle širavého dobového tisku bufet v Německém divadle (dnes Divadlo Antonína Dvořáka) sloužil hlavně jako oblíbená nálevna. „Obecenstvo považuje stánek Múz za nějakou knajpu a dle toho se chová. Piva se tu vyčepuje více za večer, než v Německém domě za týden. Obecenstvo, které tam má kojiti kulturní žízeň, holduje spíše než Múzám nápoji Gambrinovu. Než nejen v bufetu ukájí žízeň tělesnou, obecenstvo si chce i do hlediště nositi pivo,“ cituje Dr. Factory z Ostravského deníku z roku 1913. Ke kritice se tedy přidal i německý Mährisch-schlesischer Grenzbote, který se podivil, proč si návštěvníci neberou do sálu i guláš nebo salám: „Bude to pohled pro bohy, až si bude panstvo v divadle přitukávat a sál znečišťovat šlupkami.“

Tehdy ještě nikdo netušil, že Češi jednou z německých sousedů, s nimiž docela v poklidu žili přes 700 let, udělají uprchlíky (o běžencích je i dnešní představení SNIPER'S LAKE ve 21:30 na Hlubině). Než ale Němce odsunuli, stačili jich do července 1945 i dost ubít. Poměry v ostravských lágrech byly navíc mimořádně drastické a třeba v táboře Hanke bylo do začátku července 1948 ubito 281 civilistů, kteří podnes odpočívají v neoznačeném masovém hrobě v parku kousek za Divadlem Petra Bezruče (u stánku s občerstvením na Varenské ulici). Mučení v tomto lágru dosáhlo strašlivých rozměrů, jak je patrné třeba ze svědectví Josefa Mušálka, jenž dostal na starost odvoz zavražděných německých civilistů na hřbitov: „Podotýkám, že jsem byl svědkem toho, když bylo popraveno 36 mužů, vesměs invalidů. Byl jsem svědkem scény, kdy na celu 6 byla přivezena žena, asi šedesátiletá. Přivedl ji dozorce Glos a říkal, že už jí venku vrazil do rodidel pendrek a že ji na jeho pokyn museli už tři SSmani znásilnit. Na to v cele museli přítomní dotýčnou znásilňovat, Glos asistoval a ještě k souloží pomáhal.“

Ale abychom nekončili jen hrůznou historií. Na Hlubině se dnes i tančí (ONE STEP BEFORE THE FALL ve 20:00). „Do stánku Terpsychory seznámili v devět a vládě její odzváněli o půl páté hodině ranní, načež všeobecná únava a ochablost hledala spásy a posily pro život budoucí v jemném chmýří nadýchaných peřin, a spanilomyslným tanečnicím, jimž Amorek kolem rozesených skrání stále obléтал, bylo sladce v blahém, po přestálém večeru, zaslouženém bezvědomí,“ vylíčil Ostravský deník v únoru 1906 jednu taneční zábavu.

Váš Dr. Factory

